

[Borgbjerg.]

gen Kapital er jo, saa vidt jeg forstaaer, i Virkeligheden passiv undtagen den, der er anbragt i Strømpeskaffer eller paa anden fuldkommen uproduktiv Maade; ellers gaar al Kapital ind i Produktionen, selv det mindste Sparekasseindskud. Men en Kapitalindehaver kan være passiv; han kan være ganske udenfor al aktiv Produktion, udenfor alt aktivt Erhverv, kun leve af sit Kapitaludbytte, og det er det, man kalder en passiv Kapitalist.

Tager vi altsaa en saadan Mand med en Formue af 1 Mill. Kr., en Renteindtægt af 60 000 Kr., og trækker Skatten for forrige Aar fra, f. Eks. 19 000 Kr., faar vi en skattepligtig Indkomst af 41 000 Kr., og deraf betaler han efter de nugældende Regler 3 697 Kr. i Skat. Hans Formueudbytte er 60 000 Kr., og han kommer til at betale 6 462 Kr. i Formueskat; han skal efter de nugældende Regler betale 10 545 Kr.; han faar altsaa en Nedsættelse paa 4 083 Kr. Her faar vi en Skattelettelse, der forslaar, her kan den mærkes. Ja, selv om vi lod hans Formueudbytte stige saa meget, som det vilde være, hvis vi i Stedet for 6 pCt. Udbytte af Kapitalen, regnede med 8 pCt., altsaa et Formueudbytte paa 80 000 Kr., vilde han dog faa en Nedsættelse paa 883 Kr. Her mærkes det.

Disse Eksempler viser for det første, hvor Skattelettelsen i første Linie vil falde, dernæst, hvor tilfældigt og vilkaarligt den vil forme sig. Jeg tror, man i Almindelighed kan sige, at de, der i højeste Grad vil komme til at nyde Fordel af dette Lovforslag, er de Landejendomsbesiddere, der udnytter deres Jord daarligst; de faar jo den mindste Afkastning af den Formue, der er anbragt i Jorden. Herved gaar man stik imod de Grundsætninger, som Rigsdagen og Regeringerne har været enige om, naar vi f. Eks. søgte at komme bort fra Ejendoms-skylden og over til Grundskyld, hvor Princippet — et Princip, som man fra socialdemokratisk Side har høvedt stærkt; ja, jeg kan sige, at jeg var vist en af de første, der fremdrog det her under Skattelovsforhandlingen i 1903 — jo netop er dette: lige Skat paa lige Jord, det vil sige, det er for saa vidt Statsmagten uvedkommende, hvorledes det Privilegium, den Forrettighed, den Begunstigelse, som det er her i Landet at eje Jord eller Kapital, udnyttes; vi beskatter det lige, og udnytter vedkommende det saa godt, ja saa har han Fordel deraf. Det er dette Princip, vi hidtil har fulgt, men her gaar man lige den modsatte Vej.

Der er jo i den senere Tid fældet Bække

eller Aar af Taarer, Strømme af Taarer, over Godsernes og Godsejernes ulykkelige Skæbne. Jeg tilstaaer, jeg kan ikke deltage i denne Taareflod; mine Øjne bliver fuldkommen tørre. Jeg ser tværtimod i dette en ganske naturlig Udvikling og i mange Henseender en meget heldig Udvikling: at ikke „den døde Haand“ i saa høj Grad som tidligere hviler paa store Værdikilder her i Landet, men at disse Værdikilder i langt større Grad end tidligere bliver tilgængelige for dem, der vil gøre et Arbejde med dem.

Jeg har ikke grædt, naar jeg paa Store Restrup saa, at der nu laa Hundreder af selvstændige Hjem der, hvor der tidligere kun laa een Herregaard, og jeg blev ikke nationaløkonomisk rystet, naar jeg hørte, hvad Formanden for Udstykningsforeningen fortalte, da jeg i Fjor var derovre, at den sidste Ejer vist knap kunde svare 4 000—5 000 Kr. i Skat, men de nye Ejere svarer over 100 000 Kr.

Jeg tror ikke, det er nogen ugunstig Udvikling, og der er intet som helst i Vejen for at bevare Herreborgenes Skønhedsværdier og dem, som Haver og Parker maatte rumme. Vi har jo i høj Grad Brug for offentlige Institutioner af mange Arter, som kunde finde udmærket Husly der, og Landets Skønhedsværdi vil efter min Mening forhøjes derved. Jeg ser hellere et blomstrende Landskab med mange velstillede Hjem, end jeg ser en enkelt Herregaard med dens herlige Slot og store Ladegaard o. s. v. og saa omkredset; som de i alt Fald var for ikke saa mange Aar siden, af nogle forfaldne Rønner til Lønslaverne.

Jeg siger altsaa: Grundtanken i dette Lovforslag gaar stik imod de Grundtanker, vi har søgt at fremme gennem Bestræbelserne for at gaa over fra Ejendomsskyld til Grundskyld.

Ved Siden af saadanne Landejendomsbesiddere, der udnytter deres Jord slet, vil en anden Klasse ogsaa faa en øjensynlig Fordel af dette Lovforslag. Det er Grundejerne i Byerne. De skal jo kunne beregne sig et Arbejdsvederlag, der for manges Vedkommende slet ikke kan blive saa lille, og det er vel en Samfundsklasse, der i Øjeblikket er mere velstillet end vistnok de fleste, i hvert Fald er inde under en stigende Konjunktur. Saa vidt jeg skønner, er netop Grundejerne i Øjeblikket i Færd med at have stigende Indtægter; men de vil ogsaa faa en Lettelse.

Endelig er der, som sagt, de passive Kapitalister. Jeg har nævnt et enkelt Eksempel af denne Race, og af dem findes der slet ikke saa helt faa her i Landet. Den